

דו"ח רבעון מספר 3

חודשים יולי - ספטמבר 2021

מטה הבטיחות

מטה הבטיחות בענף הבנייה

מיסודו של

התאחדות הקבלנים בוני הארץ
הסתדרות עובדי הבניין והעץ
הקן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה בישראל

תקציר מנהלים

כללי

מטה הבטיחות של ענף הבנייה הינו מטה הפועל תחת הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה ומשותף להסתדרות החדשה ולהתאחדות הקבלנים בוני הארץ. מטה הבטיחות החל את פעילותו בתחילת חודש מאי 2019. גם ברבעון זה, בדומה לשנה שחלפה, המשיך ענף הבנייה להתמודד עם ניהול הבנייה בימי מגפת הקורונה, תופעה שהעצימה את אתגרי ניהול הבטיחות באתרי הבנייה.

ייעוד מטה הבטיחות

ייעוד המטה הינו לשנות ולשפר את תרבות הבטיחות בבנייה במדינת ישראל, באמצעות גיבוש והובלת תוכנית עבודה שנתית להבטחת הבטיחות בעבודות בנייה ובעבודות בנייה הנדסית.

מטרת הדו"ח הרבעוני

1. לשקף תמונת מצב עדכנית לצורך הפקת לקחים והמלצות לשיפור המצב בהמשך.
2. מדידה עיתית של הנתונים הרלוונטיים, על מנת לייצר אינדיקציות ליעילות התהליכים ולחילופין לנקודות ואתגרים הדורשים טיפול נוסף.
3. להציג למנהלים ולמקבלי החלטות את עיקרי הפעילויות והמשימות שקיים מטה הבטיחות במהלך רבעון 3 2021, לצד שיקוף תמונת מצב ההיפגעות ברבעון זה בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד.

תמונת מצב ההיפגעות בענף הבנייה בתקופת הדיווח

במהלך רבעון 3 2021, נגרמו 61 תאונות מדווחות. בתאונות אלו נפצעו עובדים לפי ההתפלגות הבאה:

- א. פציעה קלה - 4 עובדים
- ב. פציעה בינונית - 40 עובדים
- ג. פציעה קשה - 10 עובדים
- ד. הרוגים - 10 עובדים

בטבלה נתונים השוואתיים בין רבעון 3 2021 לבין רבעון 3 בשנת 2020

2020	2021	סיווג הפגיעה
5	4	פציעה קלה
68	40	פציעה בינונית
14	10	פציעה קשה
8	10	מוות

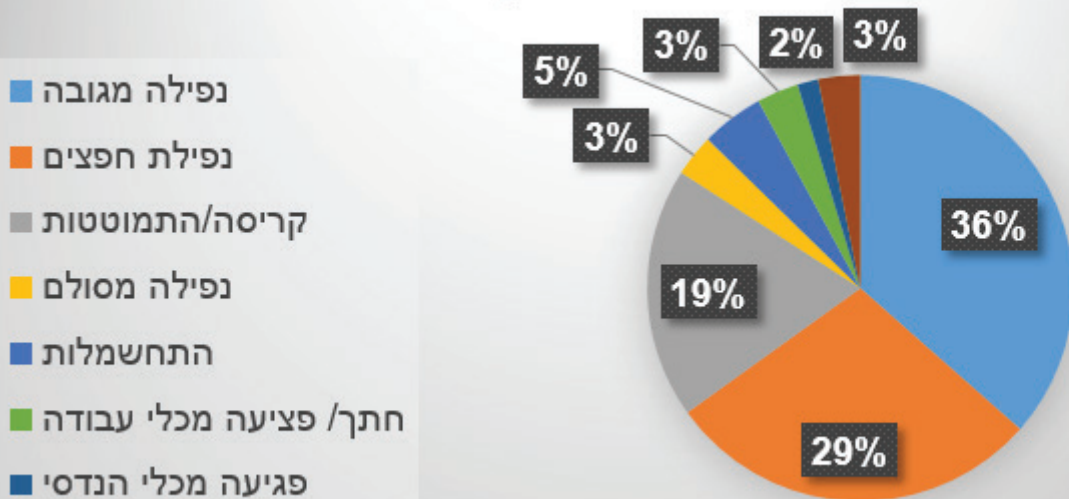
* דרגת הפציעה נצמדת לנתוני מד"א.

פילוח תאונות לפי חומרת פציעה - השוואה בין רבעון 3 בשנת 2020 לרבעון 3 בשנת 2021

תמונת מצב ההיפגעות מתאונות ברבעון 3 2021, מבטאת שיפור ניכר בשיעור של 33% ביחס לתמונת ההיפגעות מתאונות בתקופה המקבילה אשתקד. יחד עם זאת, במספר תאונות המוות, נגרמו 2 תאונות יותר ממספר התאונות בתקופה המקבילה אשתקד.

פילוח נסיבות התאונות רבעון 3 שנת 2021

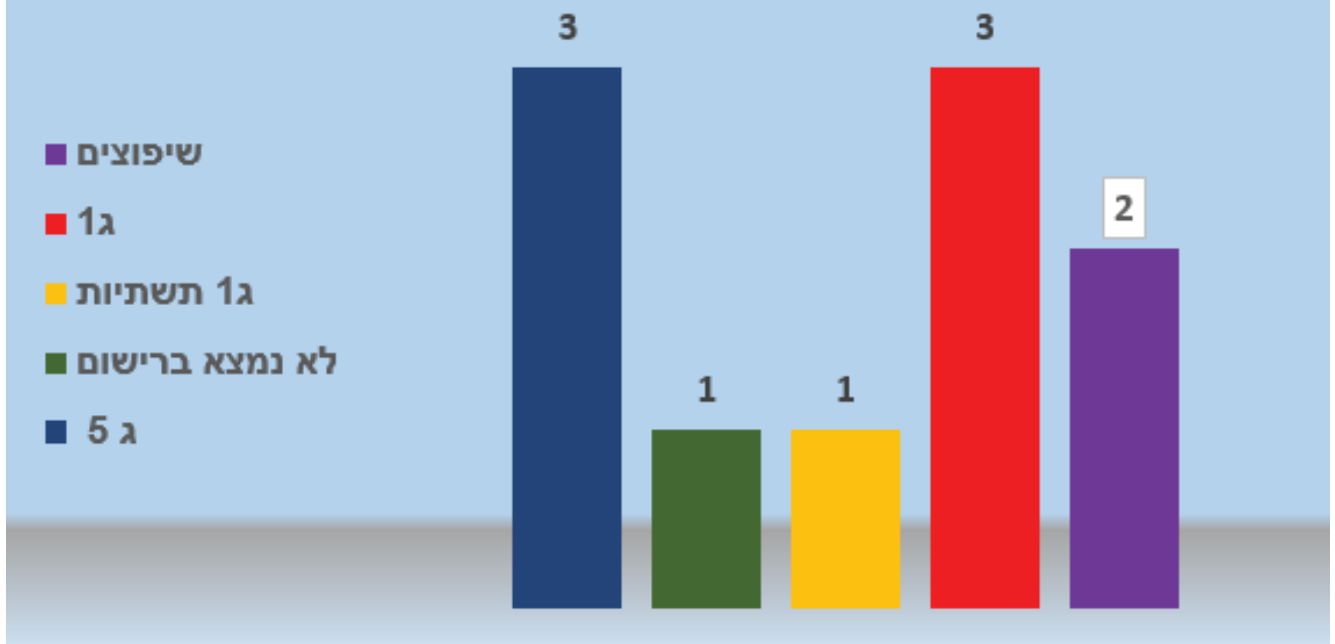
פילוח נסיבות התאונות מצביע על תמונת התפלגות דומה לשנים קודמות ולפיה:

1. שיעור התאונות שנגרמו בנסיבות נפילה מגובה הינו הגבוה ביותר.
2. במקום השני נמצא את הפגיעה מחפצים נופלים.
3. הנסיבה השלישית בשכיחותה, ברבעון זה, הינה קריסת תקרה/ קיר.

מטה הבטיחות פרסם מספר נקודות מפנה ותחקירי אירועים המתייחסים לנסיבות הגרימה העיקריות, על מנת להעלות את מודעות עובדי הענף לגורמי סיכון אלה, במטרה למנוע הישנותם של אירועים דומים נוספים. כמו כן, פעל מטה הבטיחות בערוצי הסברה נוספים, בין היתר דרך צוותי החניכה שפועלים בשטח, בכדי לכלול דרכי התמודדות עם גורמי סיכון.

על גורמי סיכון אלו יש לדבר בתדריכי הבטיחות שאותם יש לקיים בתחילת כל יום עבודה.

תאונות קטלניות לפי סיווג קבלני

ניתוח מעורבות חברות בנייה בתאונות, לפי סיווגן, מלמד על:

- מרבית התאונות הקטלניות נגרמו בחברות קטנות בסיווג ג-1, בעבודות שיפוצים ובקרב קבלנים לא רשומים. 70% משיעור התאונות הקטלניות ברבעון זה, נגרמו בחברות אלו.
- 3 תאונות קטלניות נגרמו בחברות בנייה בסיווג ג-5. יש לציין כי חברות בסיווג גבוה הינן חברות המשקיעות בדרך כלל תקציבים ומשאבים מרובים במניעתן של תאונות. מאפיין זה, מביא אותנו למסקנה כי ניתן להתבסס על הנהלות של חברות בסיווג גבוה, על מנת להטמיע בקרבן תרבות של שיפור מתמיד.

תחומי פעולה ומשימות עיקריות שהתקיימו ברבעון 3 2021

במהלך רבעון זה, המשיך מטה הבטיחות ביישומה של תוכנית העבודה לשנת 2021 בדגש על התחומים הבאים:

- א. **הדרכה והכשרה** - מטה הבטיחות נערך ליישום תוכנית רחבה להכשרת בטיחות מעשית. בנוסף למיזם חדשני זה, הוסיף מטה הבטיחות להוביל את משימות ההדרכה השוטפות שהן הדרכה מכוונת מנהלים לניהול סיכונים, תחקור והפקת לקחים, ניהול התחלות, תכנון מוקדם, תדרוך, ניהול ומיקום נכון בתחילת משימות.
- ב. **בקרה ופיקוח עצמי** - הסמכה לכוכבי בטיחות - ברבעון זה, המשיך מטה הבטיחות לקדם ולפתח את תוכנית "כוכבי הבטיחות", שמטרתה הינה הסמכה של חברות בנייה לניהול ולפיקוח עצמי של ביצועי הבטיחות. מספר החברות המצויות בתהליך ההסמכה גדל משמעותית ברבעון זה והוא עומד על 48 חברות בנייה.
- ג. **חיקוק ואסדרה** - במהלך רבעון 3 2021 קידם מטה הבטיחות ופעל להתאמת הרגולציה למאפייני הפעולה של ענף הבנייה, בנושאים אלה:
 1. עדכון חוק עוזרי הבטיחות והתאמת הדרישות הרגולטוריות למציאות ולאילוצים בעולם הבנייה.
 2. הצטרפות לוועדת מומחים להתמודדות עם דרכי היישום של עדכוני החקיקה בנוגע לפיגומים בתקן אירופי. פעילות זו מבוצעת על ידי אגף ההנדסה של התאחדות הקבלנים, בהכוונת מטה הבטיחות.
 3. דחיית יישום החקיקה שעניינה פיגומי זקפים לפי תקן אירופי, עד להשלמת תהליך ההכרה של מנהל הבטיחות ביצרני פיגומים מוכרים.
- ד. **הסברה ותודעה** - קיום מאמצי הסברה ותודעה, כמאמצים פנימיים וכמאמצים חיצוניים.
 1. קמפיין לעבודה בטוחה בענף הבנייה בקרב המגזר הערבי והפלסטיני.
 2. פרסום "נקודות מפנה" - איגרות המופצות בזמן אמת בעקבות אירועי בטיחות קשים, תובנות ניהוליות או מקצועיות.
 3. פרסום של תחקירים, מסקנות ולקחים מתאונות עבודה בענף לציבור הרחב.
 4. תקשורת חברתית ומדיה - הפצת מידע באמצעות עמודי פייסבוק וטוויטר של מטה הבטיחות.
- ה. **ניהול הידע** - באמצעות ריכוז מידע בטיחותי אודות אירועי בטיחות, עיבודו והפצתו כלקחים.

תובנות ולקחים עיקריים - רבעון 3 2021

במהלך רבעון 3 2021, נתקבלו תובנות ונלמדו לקחים עיקריים בתחומים האלה:

- א. **תוכנית כוכבי הבטיחות** - הגדלת מספר החברות שתוסמכנה לניהול ופיקוח עצמי של ביצועי בטיחות במסגרת תוכנית כוכבי הבטיחות. זאת, מתוך הנחה לפיה הסמכת מסה קריטית של חברות לניהול ולפיקוח עצמי, תשפיע על תמונת הבטיחות בכלל ענף הבנייה, לרבות חברות בנייה קטנות, קבלני שיפוצים ועוד.
- ב. **הגברת היקפי חניכות במסגרת תוכנית כוכבי הבטיחות** - בתקופה זו הוגדלה משמעותית מכסת החניכות המוקצות לכל חברה במסגרת תהליך הסמכתה לכוכב בטיחות ונקבעה על 7-8 חניכות לכל חברה.
- ג. **פיתוח תהליך ההסמכה לכוכב בטיחות שני** - בתקופה זו השלים מטה הבטיחות את היערכותו להסמכת חברות לכוכב בטיחות שני. פותח, ביחד עם מומחי חברת צומ"ת, מודל לתחקירי למידה של אירועי "כמעט ונפגע" והועברו שתי סדנאות לסגלי ההטמעה של חברות המוסמכות לכוכב בטיחות ראשון.
- ד. **מפרטי מוכנות ביצוע** - החל פיתוח מפרטי מוכנות ביצוע. במהלך רבעון זה פותחו 5 מפרטים בנושאים אלה:
 1. הכנת תבנית ברנוביץ' להנפה;
 2. הנפת תבנית ברנוביץ';
 3. פירוק תבנית ברנוביץ';
 4. יציקת תקרת בטון;
 5. תפעול משאבת בטון.
6. **סדנאות בטיחות מעשית לעובדים** - מטה הבטיחות פיתח מודל להכשרה מסיבית של עובדי בנייה לבטיחות, באמצעות סדנאות מעשיות. מטה הבטיחות ביחד עם הקרן לעידוד ולקידום ענף הבנייה בישראל, השלים את היערכותו לקיום הכשרות אלו בהיקפים גדולים, ובמסגרת זו, הכיר ב-10 מכללות ככשירות להעביר סדנאות אלו.

מאמצים עיקריים לשנת העבודה 2022

- לאור הלקחים והתובנות המתבררים במהלך שנת העבודה 2021, המשימות שיציגו כאן, תהוונה את ליבת הפעילות של מטה בטיחות בשנת העבודה 2022.
1. **הסמכות לכוכבי בטיחות** - בדגש על הסמכת חברות בסיווג קטן מ ג-4.
 2. **העשרה מקצועית למנהלי עבודה** - בדגש על הכשרת מסגרות שלמות. הכוונה היא שאתר בנייה שלם יחד עם כל עובדי קבלני המשנה ומנהלי האתר, יקיים יום הדממה אחד בשנה, וישתתף בסדנאות בטיחות מעשית.
 3. **סדנאות לצוותי הנפה (עגורנאים, אתתים)** - בדגש על היבטים מעשיים בתפעולם של צוות הנפה.
 4. **מפרטי מוכנות וביצוע** - פיתוח עוד 75 מפרטי מוכנות ביצוע, בנוסף על המפרטים שיפותחו עד לסוף שנת 2021.

5. **שילוב שלטון מקומי** - עריכת סדנאות בטיחות לפקחי רשויות מקומיות ולצוותי אגף הנדס בשלטון המקומי, על מנת להעמיק את תרומתם לביצועי הבטיחות בעבודות בנייה המבוצעות על פי הריס הניתנים על ידם.
6. **יום בטיחות לאומי** - יבוצע על פי המתווה שיושם בשנת העבודה 2021.
7. **כנסים מקצועיים** - יקוימו כנסים מקצועיים לאוכלוסיות אלו:
- ממונים על הבטיחות;
 - מנהלי פרויקטים;
 - מנהלי עבודה;
 - סגלי אגפי הנדסה ברשויות מקומיות.
8. **סקר טכנולוגיות שו"ב ומניעה** - ייערך קטלוג שירכז את הפתרונות הטכנולוגיים הקיימים והמפותחים שמטרתם, הגברת השליטה הבטיחותית בעבודות בנייה ומניעתן של שגיאות בטיחות במהלך ביצוע עבודות בנייה.
9. **השבחה מתמשכת מערכת מנת"ב** - המשך התאמת המערכת הדיגיטלית להצגת תמונת בטיחות לחברות בנייה והמאפשרת לחברות המוסמכות לכוכבי בטיחות להעביר ולשתף דיווחים ותחקירים בדרך דיגיטלית.
10. **התוכנית הלאומית לבטיחות בבנייה** - השקת תוכנית הלאומית לבטיחות בבנייה שפותחה על ידי מטה הבטיחות ומבוססת על "תוכנית הכוכבים", בשיתוף משרד הכלכלה והתעשייה ובהובלת סגן השרה, חה"כ אלוף (מיל.) יאיר גולן.
11. **הסברה במדיה חברתית** - המשך פעילות ההסברה במדיות חברתיות, תוך הדגשת מרכיבים ומאפיינים של תוכנית כוכבי הבטיחות והתוכנית הלאומית לבטיחות בבנייה, על מנת להכניס לתודעה הציבורית כי העדפת קניית בית מחברות בטוחות היא הדבר הנכון לעשות.
12. **סרטוני בטיחות מעשית** - הפקת "קליפים" המציגים את המיומנויות המעשיות בעבודות בנייה, שמטרתן, מניעת שגיאות בטיחות.
13. **צוות חקר תקריות בטיחות** - יוקם צוות שירכז את תחקירי הבטיחות המתקיימות בחברות הבנייה ובמסגרות אחרות, ויעבד הלקחים לכדי דגשי ביצוע וניהול שיופצו לרוחב ענף הבנייה בישראל.
14. **חקיקה ואסדרה** - כתיבת גרסה ראשונה של "חוק יסוד: הבטיחות בעבודה", על פי כתב מינוי של משרד הכלכלה והתעשייה.
15. **הסברה משתפת** - קיום מאמץ הסברה הממוקד בצורך לשתף את קהלי היעד באתגרים המאפיינים את עולם הבנייה ובמענים לאתגרים אלה.
16. **המשך קמפיין הסברה לבטיחות למגזר הערבי והפלסטיני** - קמפיין תקשורתי בערוצי הרדיו הערביים וברשתות החברתיות, המיועד לאוכלוסיית העובדים מהמגזר הערבי בישראל ולאוכלוסיית העובדים מהרשות הפלסטינית, ומתמקד בהגברת התודעה לעבודה בטוחה בענף והצלת חיי אדם.

במבחן תוצאת התאונות והנפגעים, רבעון 3 בשנת 2021 (החודשים יולי - ספטמבר) מבטא שיפור של כ-33% בהיקפי ההיפגעות בתאונות בענף בנייה. יחד עם זאת, חל גידול במספר התאונות הקטלניות, ובתקופה זו נגרמו 10 תאונות קטלניות בענף הבנייה, בהשוואה ל-8 תאונות קטלניות שנגרמו בתקופה מקבילה אשתקד.

תוכנית "כוכבי הבטיחות" הולכת ומתבססת כתוכנית המובילה בעולם הבנייה בישראל. אני מזהה תוצאות מצוינות בשטח בקרב חברות שנמצאות בתהליך. נעשה הכול על מנת להמשיך את התוכנית ולהגביר את קצב החברות המשתתפות בה. זו תוכנית דגל ייחודית שמייצרת שינוי תרבותי עמוק בענף הבנייה. אחת ממשימותינו החשובות היא להשקיע מאמץ בהגעה לחברות בינוניות וקטנות, לצרפן לתהליך ולמסד תוכנית מחייבת בשילוב עם תוכנית הבטיחות המעשית.

בשנה הקרובה, נשיק ביחד עם משרד הכלכלה והתעשייה את התוכנית הלאומית לבטיחות בבנייה, שעיקריה הוצגו בסיכום זה. אני סמוך ובטוח בדרך שבה אנו צועדים. יצירת רצון והבנה בקרב מנהלים בענף, שבטיחות היא מרכיב מוביל באיכות ומייצרת גם ערך כלכלי לחברות שיעשו וישקיעו בה. נעשה הכל וביחד, כדי שהרבעון הקרוב יהיה טוב בהרבה מהרבעון שזה עתה יצאנו ממנו.

**איל בן ראובן, אלוף במיל'
ראש מטה הבטיחות**

נספח א' איגרות "נקודת מפנה" שהופצו ברבעון 3 2021

ניתן לצפות בכל נקודות המפנה שהופצו על ידי מה הבטיחות בלחיצה על הקישור הבא

מטה הבטיחות

נקודת מפנה מספר 36 – 5 נקודות מצילות חיים לאור תאונת הרוג בתל אביב

העובדות המתוארות במסמך זה הינן בהתאם להתרשמות נציג מטה הבטיחות שביקר בשטח ועל דעתו בלבד. אין לראות בעובדות המתוארות כתיאור העובדות כפי שאירעו בפועל. תיאור העובדות אינו בא להחליף את ממצאי החקירה של גוף מוסמך. יובהר כי ההמלצות המתוארות אינן באות להחליף את הפעולות הנדרשות מהקבלן על פי כל דין, חוק או תקנה והן אינן באות במקום הנחיות הרשויות המוסמכות.

אתמול (4.7.21) נהרג עובד לאחר שנפל מהקומה ה-15 באתר בנייה בתל אביב. מדובר בתאונת המוות ה-6 מתחילת השנה שנובעת מנפילה מגובה. צוות מטה הבטיחות הגיע אל השטח, אל המראות הקשים של עוד חיי אדם שאבדו לשווא. התאונה כעת נחקרת על ידי גורמי אכיפת החוק ולא נוכל להתייחס לפרטיה מעבר לכך.

זה ביידים שלנו.

מקפידים ודואגים לעצור את מכת התאונות הקטלניות מגובה.

חמשת הכללים הבאים יצילו חיי אדם:

1. החלו את היום וכל עבודה מסוכנת או ראשונה מסוגה בתדריך בטיחות בו תדרכו את כלל העובדים על הסכנות הצפויות בעבודה בדגש למשימות המורכבות שצפויות להתבצע באותו היום.
 2. הקפידו על שימוש בציוד מגן אישי תקין בהתאם לאופי העבודה - קסדה עם סנטריה, נעלי בטיחות למניעת החלקה, מכנס עבודה ארוך, רתמה, מערכות אבטחה (בלימת נפילה, מניעת נפילה).
 3. הקפידו על נקודת עיגון / קו חיים איתן ונגיש להירתמות העובדים.
 4. ודאו שהעובדים מכירים ומתורגלים בשימוש בציוד העבודה באתר, וכן במגבלות שהגדיר היצרן.
 5. הקפידו על איכות הפיגומים והמעקות באתר ואבטחו את כלי העבודה מפני נפילה.
- בנוסף לכך, אנו נמצאים בעיצומו של **גל חום כבד** שמקשה על שגרת העבודה באתרי הבנייה. הישמרו והקפידו על שתיית נוזלים, לבוש מתאים והפסקות ארוכות במקומות מוצלים. היו ערניים לחברי הצוות שלכם. באתרי הבנייה אנו שומרים אחד על השני. כל חולשה עקב החום יכולה להוביל לאובדן ריכוז, דבר שכולנו יודעים שעלול להסתיים באסון.

נקודת מפנה מספר 37 – חידוד נהלים ודגשי בטיחות לאור מותו של עובד בתאונת בנייה בהרצליה

העובדות המתוארות במסמך זה הינן בהתאם להתרשמות נציג מטה הבטיחות שביקר בשטח ועל דעתו בלבד. אין לראות בעובדות המתוארות כתיאור העובדות כפי שאירעו בפועל. תיאור העובדות אינו בא להחליף את ממצאי החקירה של גוף מוסמך. יובהר כי ההמלצות המתוארות אינן באות להחליף את הפעולות הנדרשות מהקבלן על פי כל דין, חוק או תקנה והן אינן באות במקום הנחיות הרשויות המוסמכות.

היום 12 ליוני 2021 נגרמה תאונה קטלנית באתר שיפוצים בבית פרטי בהרצליה, במהלכה עובד שעסק בעבודות הריסה, נהרג כתוצאה מקיר שקרס עליו. נסיבות האירוע הטרגי נחקרות על ידי משטרת ישראל ומנהל הבטיחות בעבודה. על רקע האירוע הקשה ולמען שמירה על חיי אדם, מבקש מטה הבטיחות לרענן את כללי הבטיחות המתייחסים לעבודות הריסה.

פרק י' לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה) מציין את כללי הבטיחות הנדרשים לביצוע עבודות הריסה. ככלל עבודות הריסה מחייבות **התייחסות שונה** מאשר עבודות בנייה רגילה, מבחינת ההכנות הנדרשות, ההדרכה לעובדים, התיחום והשילוט. ככלל עבודות הבנייה, ניהול העבודה **חייב להתבצע תחת אחריותו והשגחתו של מנהל עבודה בעל ניסיון של שנה אחת לפחות בהריסת מבנים**. אף על פי שפעולת הריסה הפוכה מבניית מבנה, היא נחשבת לעבודת בנייה מההיבט החוקי, וכפועל יוצא מכך פעולת הריסה מחויבת בהיתר בנייה ובתכנון יסודי על ידי מהנדס בנייה.

ההכנות להריסה

תכנון העבודה יהיה מפורט ויכלול את כל שלבי ההריסה כסדרם, לרבות שיטות מיטוט והפלת המבנה או חלקים ממנו, הציוד, הכלים וכן, אמצעי הבטיחות הנדרשים ומרחקי הבטיחות הנדרשים בהתאם לשיטת ההריסה.

חלק בלתי נפרד מתכנון ההריסה הוא ביצוע בדיקה הנדסית של מצב חלקי המבנה המיועד להריסה ושל אלו הנמצאים בקרבתם. הבדיקה תכלול רצפות, תקרות וקירות, כדי למנוע התמוטטות מוקדמת ובלתי מתוכננת.

הבדיקה ההנדסית, שלמעשה היא "סקר מקדים" לעבודת ההריסה, צריכה לכלול **תשתיות המיועדות להריסה** או כאלה הנמצאות בקרבת מקום ועלולות להיפגע. התשתיות, אשר יש לוודא את שלמותן וכי אינן חלק מהמבנה המיועד להריסה, הן:

קווי חשמל ותקשורת
קווי מים
קווי אספקת גז

צנרת ביוב ושפכים
קווי קיטור
קווי תשתית אחרים

יש לנתק את מערכות אספקת האנרגיה, כגון חשמל, גז, קיטור, ולסגור את הזרימה בקווים. בקווים חיוניים שלא ניתנים לניתוק יש לבצע מעקפים – למניעת כל סיכון בטיחותי באזור הריסה.

לפני תחילת הביצוע של עבודת הריסה כלשהי, יש לבצע הכנות קפדניות להבטחת בטיחותם של העובדים במשימה וכן, של כל אדם ושל רכוש בתחום אזור הריסה ובסביבתו.

הדרכה תיחום ושילוט

לפני ביצוע עבודות הריסה חובה **לתדרך את העובדים** שיעסקו בביצוע פעולות הריסה ואת אלה הנמצאים בסביבה בכל סיכוני הבטיחות ובמניעתם, בשימוש בציוד מן אישי המותאם לסוג ולאופי העבודה ולאברי הגוף השונים – ראש, פנים, עיניים, רגליים.

באזור הריסה ובסביבתו יש להציב **שילוט אזהרה**. יש לגדר את אזור הריסה, במידת הצורך יש להציב גדרות וחסימות בדרכי גישה ובמעברים, למניעת התקרבות אנשים, וכן במקומות ששברי הריסה יכולים להגיע אליהם.

קבלנים ומנהלים יקרים, נקטו בכל הצעדים הדרושים על מנת להבטיח שאף עובד לא יתחיל משימה, טרם קבלת תדריך בטיחות לביצועה.
בצעו סיורים עיתיים באתר טרם תחילת העבודות ובמהלכן.
היו ערניים למפגעי בטיחות בסביבת עבודתכם התריעו ותקנו אותם.
עודדו את העובדים לדווח על אירועי "כמעט ונפגע"
ועל מפגעים שעלולים לסכן את חייהם וחיי אחרים.
הפעילו את מלוא כישורי הניהול והמנהיגות לחיזוק המחויבות של אנשיכם למניעת תאונות ולהפגנת ביצועי בטיחות מעולים בעבודות בנייה.

שמרו על חיי עובדיכם ועזרו להם לשמור על עצמם

מטה הבטיחות

נקודת מפנה מספר 38 – חידוד נהלי בטיחות לאור מותו של פועל ביום רביעי האחרון בעכו.

העובדות המתוארות במסמך זה הינן בהתאם להתרשמות נציג מטה הבטיחות שביקר בשטח ועל דעתו בלבד. אין לראות בעובדות המתוארות כתיאור העובדות כפי שאירעו בפועל. תיאור העובדות אינו בא להחליף את ממצאי החקירה של גוף מוסמך. יובהר כי ההמלצות המתוארות אינן באות להחליף את הפעולות הנדרשות מהקבלן על פי כל דין, חוק או תקנה והן אינן באות במקום הנחיות הרשויות המוסמכות.

ביום רביעי 21 ליולי 2021 מצא את את מותו שעה שעסק בהכוונת עגורן לחיבור ולהנפת תבניות מתועשות באתר בנייה בעכו. מסיבות הנחקרות על ידי הרשויות המוסמכות, נפגע האת ששק בהכוונת העגורן למטרת רתימת התבנית לקראת הנפתה.

על רקע האירוע הקשה ולמען שמירה על חיי אדם, מטה הבטיחות מבקש ממבצעי עבודות בניה לחדד את נהלי הבטיחות בעבודות הנפה וכן, את נהלי הבטיחות בעבודה עם תבניות בכלל ועם תבניות מתועשות לרבות תבניות בשיטת ברנוביץ בפרט.

לנוחותכם, מצרף מטה הבטיחות שני מאמרים מקצועיים בנושא בטיחות בעבודה עם עגורנים:

[קובץ מידעים בנושא בטיחות בעבודה עם עגורני צריח - המוסד לבטיחות ולגיהות.](#)

[דו"ח ביניים של פרופסור יחיאל רוזנפלד מהטכניון - הערכת בטיחות בשיטות בניה מתועשות.](#)

קבלנים ומנהלים יקרים, נקטו בכל הצעדים הדרושים על מנת להבטיח שאף עובד לא יתחיל משימה, טרם קבלת תדריך בטיחות לביצועה.

בצעו סיורים עיתיים באתר טרם תחילת העבודות ובמהלכן.

היו ערניים למפגעי בטיחות בסביבת עבודתכם התריעו ותקנו אותם.

עודדו את העובדים לדווח על אירועי "כמעט ונפגע"

ועל מפגעים שעלולים לסכן את חייהם וחיי אחרים.

הפעילו את מלוא כישורי הניהול והמנהיגות לחיזוק המחויבות של אנשיכם למניעת תאונות ולהפגנת ביצועי בטיחות מעולים בעבודות בניה.

שמרו על חיי עובדיכם ועזרו להם לשמור על עצמם

מטה הבטיחות

עובדים על בטוח - מצילים חיים!

מטה הבטיחות

נקודת מפנה מספר 39 – תאונה קטלנית בבית שמש

העובדות המתוארות במסמך זה הינן בהתאם להתרשמות נציג מטה הבטיחות שביקר בשטח ועל דעתו בלבד. אין לראות בעובדות המתוארות כתיאור העובדות כפי שאירעו בפועל. תיאור העובדות אינו בא להחליף את ממצאי החקירה של גוף מוסמך. יובהר כי ההמלצות המתוארות אינן באות להחליף את הפעולות הנדרשות מחקבלן על פי כל דין, חוק או תקנה והן אינן במקום הנחיות הרשויות המוסמכות.

היום (יום שני) 9 באוגוסט 2021 מצא פועל את מותו שעה שעסק בעבודות קידוח באתר בנייה בבית שמש. האירוע אירע ככל הנראה במהלך עבודות לקידוח והכנסת כלובים לקדחים. מסיבה שנחקרת על ידי רשויות האכיפה, ניתק הכלוב מתורן המקדח ופגע ככל הנראה בעובד שעסק בהכוונת הכלוב לקראת החדרתו לקדח. נסיבות האירוע וסיבותיו, נחקרות על ידי משטרת ישראל והפיקוח על העבודה. חשוב לציין כי האירוע נגרם בשלבים ההתחלתיים של עבודות הבניה באתר.

מבלי להתייחס ספציפית לאירוע זה, מטה הבטיחות מבקש לחדד את מודעות מבצעי עבודות הבניה ולהביא לתודעתם את התובנה לפיה, אתר בניה - הינו אתר בניה, ללא קשר למספר העובדים ולסוג עבודות הבניה המתקיימות בו. מהרגע שעולים לקרקע ומתחילות בו עבודות הכנה ראשוניות, יש להתייחס אל האתר במלוא כובד הראש, ולקיים שגרה ניהולית מלאה, על פי המפורט בתכנית ניהול הבטיחות של אתר הבניה.

חודשי הקיץ מהווים עליית מדרגה חמורה בכמות התאונות וההרוגים בהן.
החום הכבד עושה את שלו.

אני פונה אליכם בקריאה לבדוק את עצמכם באשר לפעילות המונעת הבטיחותית שאתם מבצעים כל יום וכל בוקר מחדש.

כל אחד במרחב אחריותו, שיפעל כמיטב יכולתו למנוע את האסון הבא ולשמור על חיי העובדים היקרים שלנו. מבקש מכם התייחסות עמוקה ורצינית לדבריי מאחר והם נוגעים בהצלחת חיי אדם.

איל בן ראובן ראש מטה הבטיחות

נקודת מפנה מספר 40 – תאונה קטלנית בפרדס חנה

העובדות המתוארות במסמך זה הינן בהתאם להתרשמות נציג מטה הבטיחות ועל דעתו בלבד. אין לראות בעובדות המתוארות כתיאור העובדות כפי שאירעו בפועל. תיאור העובדות אינו בא להחליף את ממצאי החקירה של גוף מוסמך. יובהר כי ההמלצות המתוארות אינן באות להחליף את הפעולות הנדרשות מהקבלן על פי כל דין, חוק או תקנה והן אינן באות במקום הנחיות הרשויות המוסמכות.

היום (יום שני) 23 באוגוסט 2021 מצא פועל את מותו שעה שעסק בעבודות תשתית ביוב ומים באתר בנייה בפרדס חנה.

נסיבות האירוע הטרגי נחקרות על ידי משטרת ישראל ומנהל הבטיחות בעבודה. על רקע האירוע הקשה ולמען שמירה על חיי אדם, מבקש מטה הבטיחות לרענן את כללי הבטיחות המתאימים לעבודות חפירת תעלות, ועבודות בתוך תעלות.

עבודות אלו טומנות בחובן סכנות רבות, שעיקרן:

- התמוטטות דופן תעלה עד לכדי קבירה של העובדים המצויים בתוכה.
- פגיעה במערכות טמונות בקרקע כגון: מערכות חשמל, צנרת מים, צנרת גז, כבלי תקשורת.
- יצירת אפקט של מקום מוקף וחנק כתוצאה מחוסר בחמצן או כתוצאה מהיקוות של גזים מסוכנים כמו חד תחמוצת הפחמן או מימן גפירתי.

על מנת למנוע סכנות אלו ואחרות, נקבעו כללים לפיהם יש להיערך לביצוע של עבודות חפירה ולביצוע של עבודות בתוך חפירות ותעלות.

היערכות לביצוע חפירות תכלול תמיד זיהוי מערכות טמונות בקרקע, ובמקרה של ספק, באמצעות חפירות גישוש המחוות את תהליך החפירה. לגבי שהייה בתוך תעלות שנחפרו, נקבע בתקנות כי ככלל, אין לשהות בתוך תעלות ואין לבצע עבודה בתוכן, אלא אם מתקיימים תנאים הנדרשים בחוק ולכל הפחות תנאים אלה:

- דפנות התעלה מוגנות באמצעות מערכת של שיגומים, או;
- דפנות התעלה משופעות בשיפוע טבעי, על פי סוג הקרקע.

מידע מקיף אודות דרישות הבטיחות בעבודות חפירה ניתן למצוא בתקנות הבטיחות בעבודות בניה (התשמ"ח, 1988) - פרק ט': חפירות ועבודת עפר.

בנוסף לתקנות אלו, ממליץ מטה הבטיחות ללמוד את פרסום המוסד לבטיחות ולגיהות.

חודשי הקיץ מהווים עליית מדרגה חמורה בכמות התאונות וההרוגים בהן. החום הכבד עושה את שלו. אני פונה אליכם בקריאה לבדוק את עצמכם באשר לפעילות המונעת הבטיחותית שאתם מבצעים כל יום וכל בוקר מחדש. כל אחד במרחב אחריותו, שיפעל כמיטב יכולתו למנוע את האסון הבא ולשמור על חיי העובדים היקרים שלנו. מבקש מכם התייחסות עמוקה ורצינית לדבריי מאחר והם נוגעים בהצלחת חיי אדם.

מטה הבטיחות

קרדיט צילום: מד"א

עובדים על בטוח - מצילים חיים!

נקודת מפנה מספר 41: קריאת השכמה - עוצרים, בוחנים ומתקנים

העובדות המתוארות במסמך זה הינן בהתאם להתרשמות נציג מטה הבטיחות ועל דעתו בלבד. אין לראות בעובדות המתוארות כתיאור העובדות כפי שאירעו בפועל. תיאור העובדות אינו בא להחליף את ממצאי החקירה של גוף מוסמך. יובהר כי ההמלצות המתוארות אינן באות להחליף את הפעולות הנדרשות מהקבלן על פי כל דין, חוק או תקנה והן אינן באות במקום הנחיות הרשויות המוסמכות.

קבלנים ומנהלים בענף הבנייה. השבוע נגרמו 3 תאונות קשות במהלכן נפצעו 2 עובדים מנפילת חפצים כבדים ופצוע אחד מנפילה מגובה. צבר אירועים זה מצביע על ריפיון ואובדן שליטה באתרים מסוימים.

האלוף במיל' איל בן ראובן ראש מטה הבטיחות בענף הבנייה: "אל תגידו לי זה לא יקרה. בדקו את עצמכם, כל אחד במרחב אחריותו. "סוף מעשה, במחשבה תחילה" - תכננו, תדרכו, קיימו בקרה על מנת לוודא שהכפופים לכם מבינים את הדרישות שלכם מהם. אל תסמכו על המזל ... זה פשוט לא עובד!"

סיימנו את תקופת החגים והחופשות וחשוב להכניס את העובדים לשגרת עבודה בטוחה לפני שנשלם מחירים קשים.

חבריי הקבלנים ומנהלים בענף: בדקו את עצמכם, עשו את המיטב ואת המירב על מנת לשמור על בטיחות עובדינו, כל אחד במרחב אחריותו"

עובדים על בטוח - מצילים חיים!

לקראת גל חום קיצוני – שומרים על החיים

השבוע נהרגו 3 עובדים בענף הבניה.

זהו מצב בלתי נסבל שחייבים לעצור אותו.

זו איננה גזרת גורל. כל אחד במרחב אחריות צריך לעשות הכל כדי למנוע את התאונה הבאה.

קבלנים ועובדים יקרים, אנו ניצבים בפני גל חום קיצוני שיחל מחר ויימשך לתוך השבוע הבא.

ניהול עבודות בניה בתנאי עומס חום קיצוני, מהווה אתגר ומחייב היערכות ומוכנות מיוחדת בכל הרמות: מודעות, מוכנות לוגיסטית ותכנון העבודה, באופן שיביא בחשבון את הצורך למזער ככל הניתן את ההשפעה המסוכנת של עומס חום קיצוני.

מה הן דרכי המניעה? – 7 צעדים לניהול עבודות הבניה בתנאי עומס חום

תכנון עבודות – יש לתכנן את העבודות כך שתהיה חשיפה לפרקי זמן קצרים ככל הניתן לשמש. יש להעדיף עבודות פנים בתנאי צל, על פני עבודות חוץ.

ניהול לוחות זמנים – יש להתחיל את העבודה מוקדם ככל האפשר בבוקר, או לקראת ערב, כך שבשעות החמות של היום חלק גדול של עבודות הבניה כבר הסתיים.

ניהול מודעות העובדים – יש להגביר את מודעותם של העובדים לסכנות עומס החום. יש לתדרך את העובדים בתחילת יום העבודה ולהסביר להם את הסכנות, את הסימנים למצב של התייבשות ומכת חום ואת דרכי ההתנהגות והמניעה.

ניהול הפסקות, מנוחות ואספקת אמצעי הגנה – יש להרבות בהפסקות יזומות, בתנאי צל. יש להקצות לעובדים קרם הגנה מתאים.

אספקת יזומה של מי שתייה – יש להקפיד על שתייה מרובה. ראשי צוותים יזמו הפסקות שתייה מרובות.

איתור סימנים ותסמינים – יש לנסות ולאתר סימנים מעידים של התייבשות או של מכת חום. מיד עם זיהוי סימנים כאלה, יש להפסיק את עבודתו של העובד, לקחת אותו למקום קריר וממוזג ככל האפשר (לדוגמה, למשרד מנהל העבודה מהנדס הביצוע, מנהל הפרויקט וכדומה).

הפעלת שירותי ההצלה – יש להפעיל שיקול דעת מחמיר בכל פעם שמתעורר ספק הקל ביותר באשר לאפשרות שהעובד נמצא במצב של התייבשות או מכת חום. במקרה כזה, יש

להתייעץ עם מד"א ואף להזעיק אמבולנס.

קבלנים יקרים. עבודה בתנאי עומס חום מחייבת היערכות מיוחדת ולקיחה בחשבון כי תנאים אלה משפיעים פעמיים: הם מסכנים את בריאותו של האדם והם משפיעים על התנהגותו, עד כדי כך שבתנאים כאלה עלול העובד לסכן את עצמו ואת האחרים. זכרו, מוכנות היא תנאי לביצוע בטוח ויעיל של עבודות. שמים את המוכנות במרכז.

אלוף מיל' איל בן ראובן
ראש מטה הבטיחות

מטה הבטיחות בענף הבנייה

@SafetyConIL

תאונת קטלנית נוספת בתל אביב: חייבים לשים לזה סוף! מתחילת השנה, שישה עובדים מצאו את מותם מנפילה מגובה. אנא הקפידו על חמשת הכללים הבאים המצילים חיי אדם:

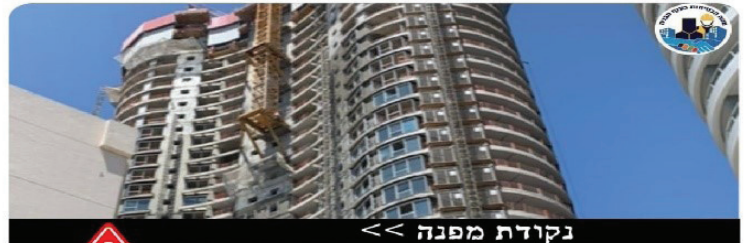
1. תדריך בטיחות

2. ציוד מגן

3. הירתמות העובדים

4. הכרת הציוד

5. זהירות נוספת בעבודה בגובה

נקודת מפנה <<

הרוג נוסף בתל אביב

ימי חום קיצוניים לפניך!

מטה הבטיחות בענף הבנייה
@SafetyConIL

לפני כל בנייה, בין אם מדובר בסוכה או במגדל רב קומות, עלינו להיות דרוכים ולפעול בהתאם לכללי הבטיחות. על כולנו להתגייס ולעבוד בבטיחות על מנת שנוכל להמשיך לבנות תרבות של בטיחות. עלינו להיות מודעים לסכנות ולפעול במשנה זהירות בכדי למנוע תאונות ולהציל חיים. חג סוכות שמח ובטוח!

מטה הבטיחות בענף הבנייה
@SafetyConIL

תקופת החגים וחופשת הקיץ הסתיימה. החזרה לשגרה מחייבת זהירות כפולה ומכופלת. עלינו להשתחרר מאווירת החופשה, ולחזור לנהלי עבודה, כשהבטיחות מובילה בהם, למניעת אובדן חיי אדם. כולנו ביחד במאבק משותף למניעת תאונות ופגיעה בעובדים ובני משפחותיהם. מטה הבטיחות מאחל שנה טובה ובטוחה.

מטה הבטיחות בענף הבנייה
@SafetyConIL

יאיר גולן, סגן שרת הכלכלה, בסיור מיוחד באתר של חברת עץ השקד נדל"ן, יחד עם ראש מטה הבטיחות האלוף במילי איל בן ראובן, אנשי המטה ואנשי קבוצת צומת. הצגנו לסגן השרה את אופן הטמעת התוכנית בחברה ובאתר בפרט. הדגמנו כיצד התוכנית מסייעת לקיום שגרת בטיחות נכונה שמצילה חיי אדם.

מטה הבטיחות בענף הבנייה
@SafetyConIL

שלושה מקומות, שלוש תאונות קטלניות, שלושה הרוגים. אלו הם הנתונים לחודש אוגוסט. בנוסף לשלושת התאונות הקטלניות, אירעו 31 תאונות עבודה! חייבים לשנות מגמה כאן ועכשיו. כולנו יחד חייבים לעשות הכל כדי למנוע את התאונה הבאה. זה בידיים שלנו, מנהלי ומובילי ענף הבנייה.

⋮

מטה הבטיחות בענף הבנייה

@SafetyConIL

בבית צפאפא מדברים בטיחות!
 הבוקר בסדנת בטיחות מעשית, בבית
 ספר המדמה אתר בנייה, בבית צפאפא.
 וזו רק ההתחלה - החל מאוקטובר,
 תפעלנה 9 מכללות, בפריסה ארצית,
 להנחלת הדרכת בטיחות מעשית לעובדי
 הבנייה.
 יחד נשנה את תרבות הבטיחות בענף
 הבנייה.

בית צפאפא: סדנת בטיחות מעשית

⋮

מטה הבטיחות בענף הבנייה

@SafetyConIL

מאב ביאדסה בן 43, תושב באקה
 אלגרביה, נקבר במקום תחת קריסת
 תעלה! מוות מחריד שלא היה צריך
 לקרות.

מבדיקה ראשונית עולה שבאתר לא היה
 מנהל עבודה ולא ננקטו אמצעי זהירות
 למניעת הקריסה.

נסיבות האירוע הטרגי נחקרות על
 ידי משטרת ישראל ומינהל הבטיחות
 בעבודה.

מטה הבטיחות בענף הבנייה

@SafetyConIL

#היום_הלאומי_לבטיחות_בבנייה

למשך מספר שעות הופסקו העבודות באלפי אתרי בנייה בכל רחבי הארץ, נערכו פעילויות והדרכות לעובדים ולציבור הרחב במטרה להטמיע שינוי ולמנוע את התאונה הבאה. @ynetnews ליווה את היום המיוחד ברחבי הארץ. לתיעוד המלא <<

ynet.co.il

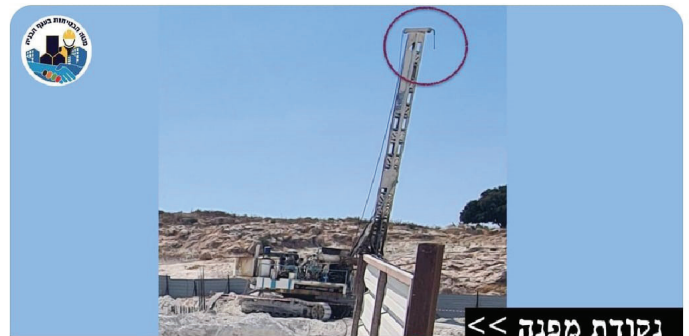
היום הלאומי לבטיחות: מונעים את התאונה הבאה באתרי בנייה

מטה הבטיחות בענף הבנייה

@SafetyConIL

פועל מת! חייבים לשים לזה סוף! אתמול בבית שמש - פועל מצא את מותו בעבודות קידוח באתר בנייה בבית שמש. נסיבות האירוע וסיבותיו, נחקרות על ידי משטרת ישראל והפיקוח על העבודה. אך חשוב לנו לציין כי האירוע נגרם בשלבים ההתחלתיים של עבודות הבניה באתר.

פועל הרוג בבית שמש

מטה הבטיחות בענף הבנייה
@SafetyConIL

#היום_הלאומי_לבטיחות_בבנייה

שמחים ומתרגשים להתחיל את היום
הלאומי לבטיחות בבנייה במעברי הגבול.
מתחילים את השינוי בתרבות הבטיחות
בענף הבנייה.

העוצמה שלנו היא ביחד!

pic.twitter.com/6kkqMZ20OV

Twitter Web App · 07 יולי 21 · 7:51

מטה הבטיחות בענף הבנייה
@SafetyConIL

מתעוררים לשחר חדש! מתעוררים ליום
בו נעמיד את הבטיחות בראש מעינינו
ולא רק היום!

מתחילים את היום עם תדריך בוקר!
הבוקר החברות הבאות החלו את השינוי
בתרבות הבטיחות:

חברת שבירו

קבוצת בן צור

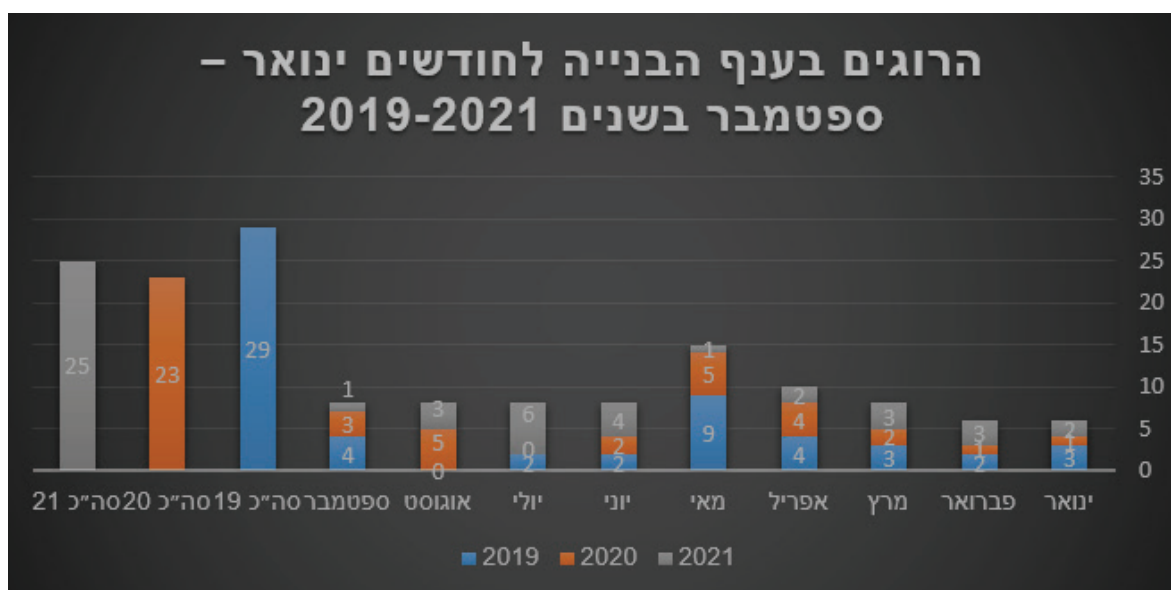
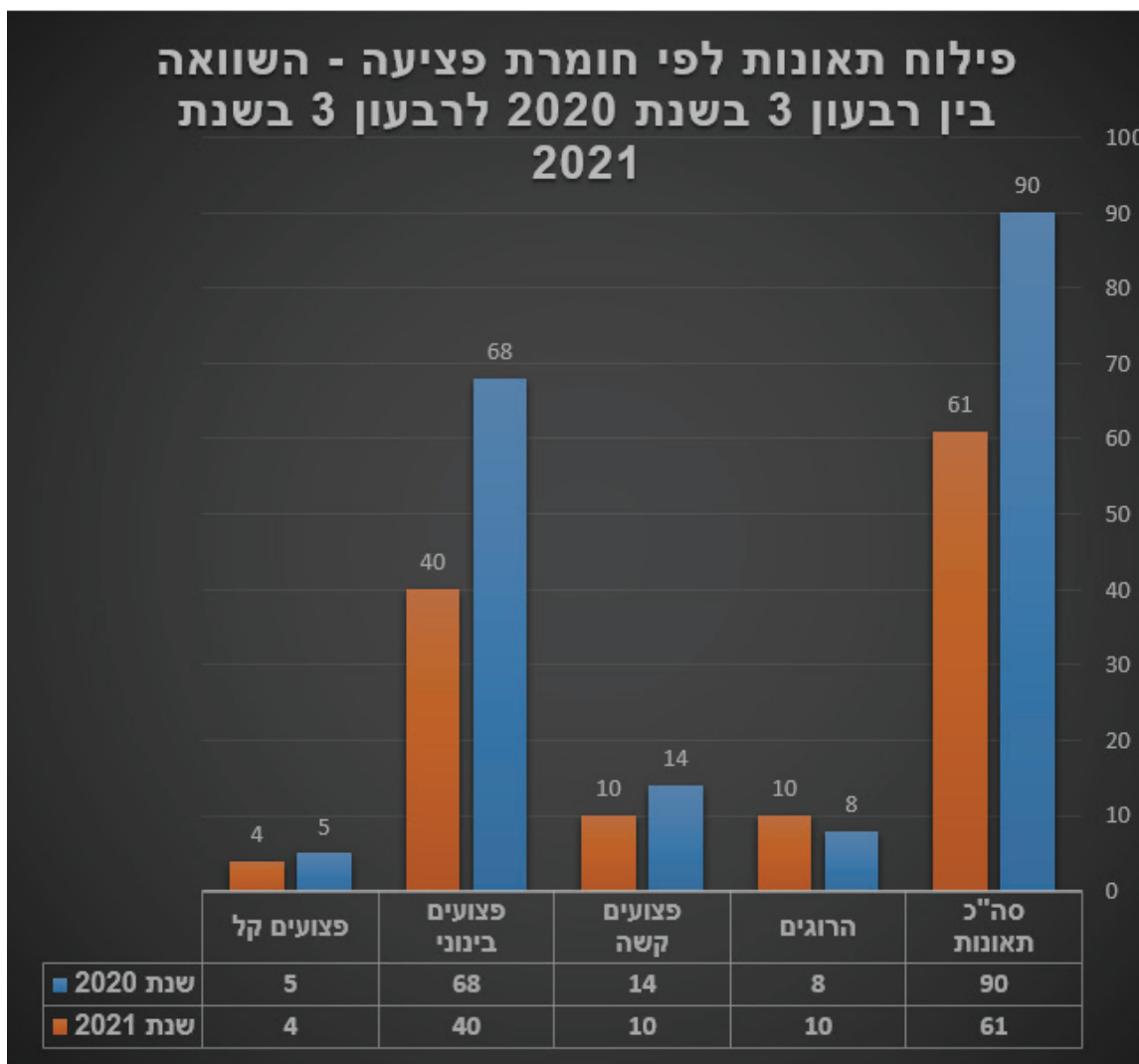
קופמן יזמות ובנייה

#יום_הלאומי_לבטיחות_בבנייה

pic.twitter.com/fxsiiSUPrQ

נספח ב': פירוט ופילוח נתוני היפגעות מתאונות

תאונות עבודה במסגרתן נהרגו פועלים בתקופה שבין יולי לספטמבר 2021

תיאור	תאריך	
פועל נפל מגובה בתל אביב	4.7.2021	1
קורת בטון קרסה על עובד במהלך עבודות הריסת בית מגורים פרטי	12.7.2021	2
נפל מגובה במהלך עבודות שיפוצים בבניין בכפר עקב	11.7.2021	3
התחשמלות	13.7.2021	4
נפילה מגובה	13.7.2021	5
פגיעה מחפץ נע	21.7.2021	6
פגיעה מחפץ נע	9.8.2021	7
פגיעה מחפץ נע	15.8.2021	8
קריסת קיר	23.8.2021	9
פגיעה מחפץ נע	17.9.21	10

פילוח נסיבות התאונה רבעון 3 2021

פגיעה מחפץ נע

נפילה מגובה

פגיעה ממסור

התחשמלות

כלי הנדסי

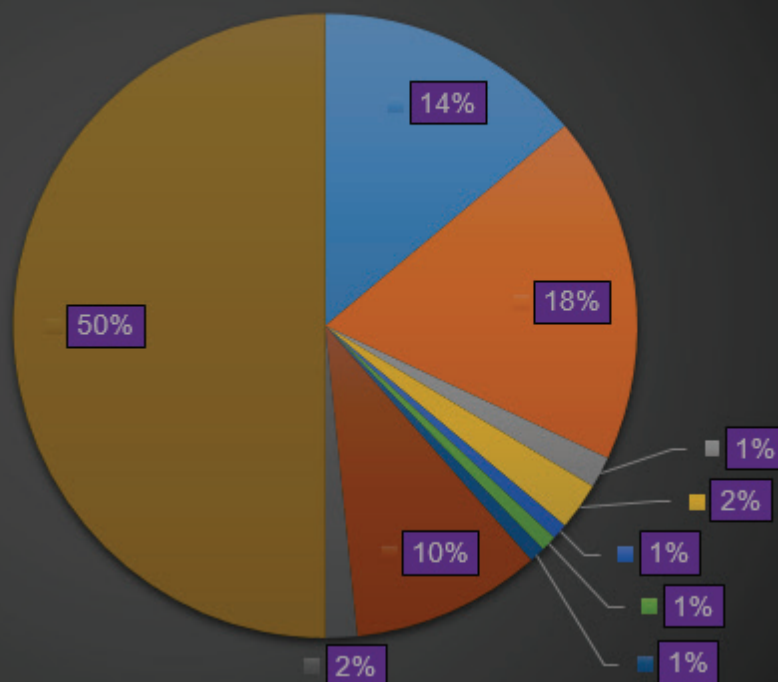
נפילה לבור

נפילה לפיר מעלית

קריסת תקרה/קיר

אחר

סה"כ

תאונות קטלניות לפי סיווג קבלני

שיפוצים

ג 1

ג 1 תשתיות

לא נמצא ברישום

ג 5

